

gjort gældende. Jeg vil bede den højtærede Minister føre det noget videre og lade dette Begreb, som han kalder „Skolevæsenet“, afholde Udgifterne ved disse Skolars Opførelse, Vedligeholdelse o. s. v. Naar der spørges om, hvem der skal bygge Skolerne og vedligeholde dem, overhovedet om, hvem der skal betiale Gibdet, saa siger man ikke, at det skal „Skolevæsenet“, nej det skulle Skatteyderne, det skal Kommunen; men efter den nye Fortolkning vil han altsaa føre Skatteyderne i alle Skolefredse ind under dette Begreb, som Ministeren kalder „Skolevæsenet“. Men det forekommer mig at være en meget abstrakt Betragtningmaade. Naar der er Tale om Pligter, er det Kommunerne, men naar der er Tale om Rettigheder, om overordnet Ledelse og Styrelse, er det dette Begreb, som Ministeren kalder „Skolevæsenet“. Det er noget nyt, som jeg ikke har hørt før, og jeg kan kun være den højtærede Minister taknemmelig for, at jeg har faaet denne efter min Mening meget ejendommelige Forklaring. Den højtærede Minister anførte som Argument for Berettigelsen til at foretage det Skridt, som her er Genstand for Omtale, Skibsted, og hvad der findes i hans Bøg angaaende dette Forhold. Naar nu den højtærede Minister søger sin Trost i, at Skibsted havde en lignende Betragtning som den, Ministeren har gjort gældende, har jeg imod denne Autoritet at føre i Marken en anden Autoritet, som har en helt modsat Mening om dette Forhold. Det er en Autoritet, som nok kan staa ved Siden af Skibsted. Det er afdøde Biskop Mourad, som var Medlem af Folketinget den Gang, da denne Lov blev forhandlet. Den højtærede Minister vil vel nok indrømme, at Mourad i 1856 kunde høre og forstaa, hvad der var Tale om. Ministeren vil da vel ikke sige, at Mourad den Gang var bleven gammel, for jeg har jo nok hørt, at man fra anden Side ikke har villet tillægge Mourads Ord samme Betydning, da han var bleven gammel, som den, de havde, den Gang han var yngre. Mourad holdt paa det oprindelige Lovforslag, at Administrationen havde en vilkaarlig Ret til at bestemme Børnenes Antal fra 90 og op til 120. Mourad forsvarede meget stærkt Ministerens Forslag og Administrationens Ret til at have et meget vilkaarligt Støn

over, hvorledes dette Forhold skulde ordnes, og for at saa Folketinget bevæget til at følge Ministeren i saa Henseende, udtalte han sig saaledes — jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse tillade mig at gentage hans Ord, som findes i Folketingstidende for 1855, Sp. 2097 ff.: „Den Lov, som vi nu gaa ind paa — ligesom alle de nye Love, vi give — skiller sig i flere vigtige Henseender fra de tidligere Anordninger“ — Ministeren siger i Dag, at der er ingen Forstel. — Saa fortsætter Mourad: „Ministeriets Stilling til de tidligere Anordninger er i alle de Tilfælde, i hvilke Kancelliet, Rentekammeret o. s. v. efter en gældende Praksis kunde gøre visse Undtagelser fra de gældende Love — Anordningerne og Forordningerne o. s. v. — ganske den samme som den tidligere Administrations Stilling, saa at altsaa den samme Ret, der tilkom den tidligere Administration i saa Henseende, nu maa anses for at tilkomme Ministeriet. Naar derimod en ny Lov udkommer, saa er den aldeles bindende, og naar der altsaa i Loven staaer det Tal 100, saa er det Tal bindende; selv om Kommunen i et givet Tilfælde ønsker en Forandring deri, selv om Skoledirektionen finder den hensigtsmæssig, selv om Stoloraadet finder den tilraadelig, og selv om Ministeriet bifalder den, saa staaer dog Loven over dem alle, slaar dem alle ned og siger: det skal nu være saaledes. Naar man nu altsaa ved saadanne nye Love fastsætter visse Størrelser ved bestemte Tal, saa maa jeg antage, at det er i Kommunernes egen Interesse, at der overlades Administrationen et Spillerum, hvilket under alle Omstændigheder ikke kan være til nogen Skade; thi Ministeriet kan jo ikke gøre større Forandringer end det Lovbestemte.“ Det var Mourads Opfattelse af den Sag, at naar man fik Bestemmelsen om 100 Børn, som fastsat var i Loven, saa stod Loven over Sogneraadene, Skoledirektionen o. s. v., ja selv over Ministeren; men den ærede Minister har nu en anden Opfattelse. Den ærede Minister mener, at Administrationen har trods denne Lovbestemmelse bevaret den gamle administrative Myndighed og kan gøre, hvad den vil. Jeg anfører disse Ord af Mourad ligeoverfor den ærede Ministers Hensigtning til Skibsted, da disse Ord fremkom